

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธอภิธรรมศาสตร์
Bachelor of Arts Program in Buddhist Abhidhamma Science
ศศ.บ. (พุทธอภิธรรมศาสตร์)
B.A. (Buddhist Abhidhamma Science)
หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช 2564

ปรัชญา

มุ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอภิธรรมศาสตร์ให้มีความรอบรู้และทันสมัย มีเจตคติที่ดี สามารถประยุกต์ความรู้เพื่อพัฒนาตนและคนอื่นให้เป็นคนดีของสังคมอย่างยั่งยืน

“อภิธรรมศาสตร์พัฒนาตน สร้างคนดี มีปัญญา พัฒนาชุมชนท้องถิ่น”

วัตถุประสงค์

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธอภิธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความรอบรู้ ความเข้าใจพุทธอภิธรรมศาสตร์และความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
2. มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิตและมีจิตอาสา
3. สามารถประยุกต์ความรู้เพื่อพัฒนาตนและบุคคลอื่นให้เป็นคนดีของสังคมที่ยั่งยืน
4. มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถแก้ปัญหาได้
5. มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผล มนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม
6. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จำนวนหน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
1.1) กลุ่มวิชาบังคับ		24	หน่วยกิต
1.1.1) กลุ่มภาษาและการสื่อสาร		9	หน่วยกิต
1.1.2) กลุ่มพัฒนาความเป็นมนุษย์		8	หน่วยกิต
1.1.3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม		3	หน่วยกิต
1.1.4) กลุ่มสหวิทยาการและการจัดการ		4	หน่วยกิต
1.2) กลุ่มวิชาเลือก		6	หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	91	หน่วยกิต
2.1) วิชาแกน		24	หน่วยกิต
2.2) วิชาเฉพาะด้าน		60	หน่วยกิต
2.2.1) บัณฑิต		42	หน่วยกิต
2.2.2) เลือกเรียน		18	หน่วยกิต

	2.3) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
	3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6	หน่วยกิต
รายวิชา			
	1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30	หน่วยกิต
	1.1) กลุ่มวิชาบังคับ	24	หน่วยกิต
	1.1.1) กลุ่มภาษาและการสื่อสาร	9	หน่วยกิต
0010102	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai Language for Communication		3(3-0-6)
0010202	ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ English for Study Skills Development		3(3-0-6)
0010203	ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 English for 21st Century Learners		3(3-0-6)
	1.1.2) กลุ่มพัฒนาความเป็นมนุษย์	8	หน่วยกิต
0020110	ความจริงของชีวิต The Truths of Life		2(1-2-3)
0020111	สุนทรียภาพและวัฒนธรรมไทย Aesthetic and Thai Culture		2(1-2-3)
0020112	ความเป็นไทย วิถีชาติ และศาสตร์พระราชา Thainess, Way of Life and The King's Philosophy		2(1-2-3)
0020113	กฎหมายและความเป็นพลเมืองดี Laws and Good Citizenship		2(1-2-3)
	1.1.3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	3	หน่วยกิต
0030105	ฉลาดคิดทางวิทยาศาสตร์ Smart Thinking with Sciences		2(1-2-3)
0030109	การออกกำลังกายและกีฬาเพื่อสุขภาพ Exercises and Sports for Health		1(0-2-1)
	1.1.4) กลุ่มสหวิทยาการและการจัดการ	4	หน่วยกิต
0040101	การตระหนักรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ Awareness and Adaptation in Disruptive World		2(1-2-3)
0040102	องค์กรแห่งความสุข Happy Organization		2(1-2-3)
	1.2) กลุ่มวิชาเลือก	6	หน่วยกิต
	มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ตามที่ผู้เรียนสนใจ จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		
	1.2.1) กลุ่มภาษาและการสื่อสาร		
0010302	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร Chinese for Communication		3(3-0-6)

0010402	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร Japanese Language for Communication	3(3-0-6)
0010502	ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร Malay Language for Communication	3(3-0-6)
1.2.2) กลุ่มพัฒนาความเป็นมนุษย์		
0020114	พลเมืองศึกษา ธรรมาภิบาลกับการป้องกันคอร์รัปชัน Citizenship Education, Good Governance and Corruption Prevention	2(1-2-3)
0020115	สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ Information for Learning	2(1-2-3)
0020116	แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ Creative Learning Spaces	2(1-2-3)
0020117	สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต Meditation for Life Development	2(1-2-3)
0020118	โลก สิ่งแวดล้อม มนุษย์และการเปลี่ยนแปลง Earth, Environment, Humans and Changes	2(1-2-3)
0020119	พลังมหัศจรรย์แห่งจิต Miraculous Power of Mind	2(1-2-3)
0020120	การแก้ไขความขัดแย้งด้วยสันติวิธี Conflict Resolution through Peaceful Means	2(1-2-3)
0020121	สิทธิ หน้าที่ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น Rights, Duties, and Participatory in Local Development	2(1-2-3)
0020122	ระบบราชการไทย Thai Bureaucratic Administration	2(1-2-3)
0020123	สุขกับชีวิตด้วยจิตวิทยา Happy Life through Psychology	2(1-2-3)
1.2.3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม		
0030106	เกษตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต Agriculture for Quality of Life Development	2(1-2-3)
0030106	เทคโนโลยีและการสร้างสรรค์นวัตกรรม Technology and Creative Innovation	2(1-2-3)
0030106	สุขภาพดี ชีวิตดี Good Health Good Life	2(1-2-3)
1.2.4) กลุ่มสหวิทยาการและการจัดการ		
0040103	การประกอบการสมัยใหม่ Modern Entrepreneurship	2(1-2-3)

0040104	การตลาดชาญฉลาด Smart Marketing	2(1-2-3)
0040105	สังคมไทยในยุคดิจิทัล Thai Society in Digital Age	2(1-2-3)
0040106	ออกแบบการเล่าเรื่องในสื่อดิจิทัล Storytelling Design Digital in Media	2(1-2-3)
0040107	เกมการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง Educational Games for Citizenship	2(1-2-3)

2) หมวดวิชาเฉพาะ**ไม่น้อยกว่า 91 หน่วยกิต****2.1) วิชาแกน****24 หน่วยกิต**

1751201	ศาสตร์พระราชา The Royal Science	3(2-2-5)
1751202	เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ Sufficiency Economics on the Buddhist Concept	3(2-2-5)
1752201	กาลามสูตร Kalamasutta	3(3-0-6)
1752301	พุทธมาตัญญู Buddhamatubhumi	3(2-2-5)
1753301	ศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาอภิปรัชญา English Vocabulary for Abhidhamma Studies	3(3-0-6)
1753302	ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่อภิปรัชญา English for Abhidhamma Propagation	3(3-0-6)
1753201	การปกครองคณะสงฆ์ไทย Administration of the Thai Sangha	3(3-0-6)
1754901	สัมมนาทางพุทธอภิปรัชญา Seminar in Buddhist Abhidhamma Science	3(2-2-5)

2.2) วิชาเฉพาะด้าน**60 หน่วยกิต****2.2.1) บัณฑิต****42 หน่วยกิต**

1751101	จิต และเจตสิก Citta and Cetasika	3(3-0-6)
1751102	รูป และนิพพาน Rupa and Nibbana	3(3-0-6)
1751103	ปภินนาคสังคหะ และสมุจจยสังคหะ Pakinnakasangaha and Samuccayasangaha	3(3-0-6)
1751104	วิธีสังคหะ Vithisangaha	3(2-2-5)
1752101	กรรม และกัมม Kamma and Karma	3(2-2-5)

	Kamma and Bhumi	
1752102	ปัจจัยสังคหะ	3(2-2-5)
	Paccayasangaha	
1752103	กัมมัฏฐานสังคหะ	3(3-0-6)
	Kammatthanasangaha	
1752104	ธัมมสังคณี และธาตุกถา	3(2-2-5)
	Dhammasangani and Dhatukatha	
1753101	วิภังค์	3(3-0-6)
	Vibhanga	
1753102	ปุคคลบัญญัติ และกถาวัตถุ	3(3-0-6)
	Puggalapannatti and Kathavatthu	
1753103	ยมก	3(3-0-6)
	Yamaka	
1753104	ปฏิฐาน	3(3-0-6)
	Patthana	
1754201	วิสุทธิมรรค	3(3-0-6)
	Visuddhimagga	
1754301	อภิธรรมในชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)
	Abhidhamma in Daily Life	
	2.2.2) เลือกเรียน	18 หน่วยกิต
	ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้จำนวนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต	
1751203	มิลินทปัญหา	3(3-0-6)
	Questions of King Milinda	
1751301	พุทธจริยศาสตร์	3(2-2-5)
	Buddhist Ethics	
1751302	พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา	3(2-2-5)
	Ceremonies in Buddhism	
1751303	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	3(3-0-6)
	Mind and Wisdom Development	
1752202	มงคลสูตร	3(3-0-6)
	Mangalasutta	
1753202	ศาสนาเปรียบเทียบ	3(2-2-5)
	Comparative Religions	
1753303	พุทธวิธีการสอน	3(3-0-6)
	Buddhist Teaching Approaches	
1753304	วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย	3(3-0-6)
	Thai Buddhist Literature	

1753305	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Buddhist Affairs Administration	3(3-0-6)
1753306	การออกแบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเผยแผ่อภิปรัชญา Digital Technology Design for Abhidhamma Propagation	3(3-0-6)
1753307	พุทธพฤกษศาสตร์ Plants in Buddhism Science	3(3-0-6)
1753308	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา History of Buddhism	3(3-0-6)
1753309	โภชนศาสตร์ตามแนวพุทธ Consumption in Buddhism Science	3(3-0-6)
1753310	จิตวิทยาและพระพุทธศาสนา Psychology and Buddhism	3(3-0-6)
1753311	เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม Economics Socio-cultural and Environment	3(3-0-6)

2.3) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต

1754801	เตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพพุทธอภิปรัชญา Preparation for Internship in Buddhist Abhidhamma Science	2 (90)
1754802	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพพุทธอภิปรัชญา Internship in Buddhist Abhidhamma Science	5(450)

3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

เลือกจากรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของสาขาวิชานี้ ซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ

คำอธิบายรายวิชา

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
1.1) กลุ่มวิชาบังคับ		24	หน่วยกิต
1.1.1) กลุ่มภาษาและการสื่อสาร		9	หน่วยกิต
0010102	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร		3(3-0-6)
	Thai Language for Communication		
	หลักการใช้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสาร การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมถึงการใช้ภาษาไทยเพื่อนำเสนอผลการศึกษาและค้นคว้าทางวิชาการในสื่อประเภทต่าง ๆ		
	Principles of using Thai language to develop creativity in learners of the 21st century, communication skills: listening, speaking, reading, and writing, using of Thai language to present academic research and studies in various types of media.		
0010202	ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้		3(3-0-6)
	English for Study Skills Development		
	พัฒนากลยุทธ์การอ่านภาษาอังกฤษ ทักษะการคาดเดาเนื้อหา การอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อจับประเด็นและข้อมูลสำคัญ พัฒนาทักษะการอ่านและกลยุทธ์ในการเรียนคำศัพท์ พัฒนาทักษะการอ่านที่สำคัญ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียด การสรุปความ การเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท การสร้างคำศัพท์ การระบุรูปแบบการเขียน การจัดหมวดหมู่ข้อมูลจากบทอ่าน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และมีประสิทธิภาพ พัฒนากลยุทธ์ในการเรียน การจดบันทึก การสรุปความ การถอดความแล้วเขียนใหม่ด้วยถ้อยคำของตนเอง		
	Enhancement reading strategies previewing, predicting, skimming, and scanning; enrichment of essential reading skills and vocabulary acquisition strategies: identifying main ideas and details in paragraphs, identifying patterns of organization, making inferences, guessing word meanings from context, word formation; categorizing information; reading critically and effectively; development of study skills for further studies note taking, annotating texts, summarizing and paraphrasing.		
0010203	ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21		3(3-0-6)
	English for 21 st Century Learners		
	พัฒนาสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทั้งที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ ฝึกการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว เหมาะสมกับ		

บริบท ผ่านสื่อการสอนและกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและมีความทันสมัย บูรณาการพัฒนาศมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21

Development of four fundamental English skills: listening, speaking, reading and writing to increase communicative competence through formal and informal English expressions frequently used in everyday situations. Emphasis on accuracy, fluency, appropriateness. Integration of 21st century skills with communicative competence development: self-directed learning skills, collaboration skills, critical thinking skills, cultural awareness, creativity, Information sharing and decision making skills needed for 21st century learners using communicative activities and innovative materials.

	1.1.2) กลุ่มพัฒนาความเป็นมนุษย์	8 หน่วยกิต
0020110	ความจริงของชีวิต The Truths of Life	2(1-2-3)
	<p>ความหมายและธรรมชาติของชีวิต การพัฒนาทักษะชีวิต ตามแนววิทยาศาสตร์ ศาสนา และปรัชญา เป้าหมายของชีวิต การพัฒนาคุณภาพชีวิต การแก้ปัญหาชีวิต ทักษะชีวิตเพื่อสันติสุขและสันติภาพ แนวทางการประยุกต์ใช้ทักษะชีวิต</p> <p>Meaning and nature of life developing, life skills through science, religion and philosophy, objectives of life, quality of life development, solving life problems, life skills for peace, guidelines for applying life skill.</p>	
0020111	สุนทรียภาพและวัฒนธรรมไทย Aesthetic and Thai Culture	2(1-2-3)
	<p>การรับรู้ความงามของธรรมชาติ การสร้างสรรค์งานศิลปกรรมของมนุษย์ ความเชื่อ ความศรัทธา ในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สังคม และวัฒนธรรมประเพณีไทยบนพื้นฐานแห่งการรับรู้ การมองเห็น การได้ยินและการเคลื่อนไหว ในการแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมไทยเพื่อการพัฒนาทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการเป็นผู้มีจิตอาสา การแสวงหาความรู้ การสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรมนำสู่การเข้าใจตนเองเข้าใจผู้อื่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม</p> <p>Perception of beauty in nature, human's creation of art, beliefs, faithfulness in nation, religion and majesty King, Thai culture and society based on perception of sight, sound and movement, creative expression of Thai culture for the development of the body, emotions, social skills and intellect, enhancement of ethics and morality, volunteering spirit, knowledge searching, and creativity, art and culture understanding of oneself and others, adjustment to changes and peaceful living in society.</p>	
0020112	ความเป็นไทย วิถีชาติ และศาสตร์พระราช Thainess, Way of Life and The King's Philosophy	2(1-2-3)

ประวัติศาสตร์ชาติไทย ลักษณะของวิถีชีวิตไทย วัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นไทย การตระหนักถึงความเป็นไทย และสำนึกรักชาติไทย จิตอาสาในสังคมไทย การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาและสาธารณประโยชน์ องค์กรความรู้ของศาสตร์พระราชาและการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง

History of Thailand, characteristic of Thai living, Thai culture, Thai tradition and local wisdom, Thainess, awareness of being Thai and Thai patriotism realization, volunteering spirit in Thai society, participating in activities of volunteering spirit and public benefit, knowledge of The King's philosophy and practicing along The King's philosophy for self-development.

0020113 กฎหมายและความเป็นพลเมืองดี 2(1-2-3)

Laws and Good Citizenship

กฎหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทย สิทธิทางสังคม สิทธิทางเศรษฐกิจ สิทธิทางวัฒนธรรม สิทธิทางการเมือง การปกครองไทย ระบอบประชาธิปไตย สถาบันทางการเมือง พัฒนาการทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

Laws related daily life, rights and duties of Thai citizen, social rights, economic rights, cultural rights and political rights. Thai governance, democracy, political institutions, political development and political participation.

1.1.3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 3 หน่วยกิต

0030105 ฉลาดคิดทางวิทยาศาสตร์ 2(1-2-3)

Smart Thinking with Sciences

หลักการและกระบวนการคิดของมนุษย์ กระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ในชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหาและตัดสินใจในชีวิต โดยการคิดเชิงระบบและสร้างสรรค์

Scientific principle and human thinking process, scientific thinking process, mathematical in daily life, problem solving and decision making through systematic and creative thinking.

0030109 การออกกำลังกายและกีฬาเพื่อสุขภาพ 1(0-2-1)

Sports and Exercises for Health

ความหมาย จุดมุ่งหมาย และประโยชน์ของการออกกำลังกายและกีฬา หลักการและขั้นตอนของการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การออกกำลังกายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายด้านต่าง ๆ การเลือกกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาให้สอดคล้องกับเพศและวัย ฝึกการออกกำลังกายและใช้

อุปกรณ์เครื่องมือการออกกำลังกายอย่างถูกวิธี การฝึกการออกกำลังกายในสถานบริการการออกกำลังกาย การทดสอบและประเมินผลสมรรถภาพทางกาย

Definitions, objectives and benefits of exercises and sports; principles and step of exercise for health; exercises for improving physical performances; physical activity and sport selecting related gender and age; exercise practices and sport equipment proper usage; exercise practices in fitness center, physical fitness test and assessment.

1.1.4) กลุ่มสหวิทยาการและการจัดการ 4 หน่วยกิต

0040101 การตระหนักรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ 2(1-2-3)
Awareness and Adaptation in Disruptive World

การรับรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงยุคปัจจุบันในมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม ผลกระทบด้านสังคม ผลกระทบด้าน การเมือง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม การปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาคำถามดำรงชีวิตความปกติในรูปแบบใหม่อย่างรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงใน สังคมยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

Perception, understanding and awareness of the current disruptive in dimensions of society, economics, politics, environment, information technology and innovation, social effects, political effects, economics effects, environmental effects, the use of information technology and innovation. Adaptation for effective problem solving in new normal toward disruptive society.

0040102 องค์กรแห่งความสุข 2(1-2-3)
Happy Organization

ความหมายและประเภทขององค์กร การจัดสภาพแวดล้อมองค์กร วัฒนธรรมของ องค์กรบนความหลากหลาย ความหมายและความสำคัญขององค์กรแห่งความสุข จิตวิทยาเชิงบวก การ ประยุกต์ใช้จิตวิทยาเชิงบวกเพื่อเสริมสร้างความสุข การทำงานอย่างมีความสุข การมีส่วนร่วมในการสร้าง องค์กรแห่งความสุข

Definitions and types of organization, organizational environment, multi-cultural diversity in organization, definitions and importance of happy workplace, positive psychology applying for creative happy workplace, and participation in creating a happy organization.

1.2) กลุ่มวิชาเลือก เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ตามที่ผู้เรียนสนใจ จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

1.2.1) กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

0010302   ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร   3(3-0-6)

Chinese Language for Communication

คำศัพท์ วลี และประโยคภาษาจีนอย่างง่ายสำหรับการสนทนาในชีวิตประจำวัน สัทอักษรภาษาจีนและการออกเสียง การฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ

Basic Chinese language vocabularies, phrases and sentences in daily conversation; Chinese phonetics (Pinyin) and pronunciation; practicing Chinese communication in various situations.

0010402   ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร   3(3-0-6)

Japanese Language for Communication

คำศัพท์ วลี และประโยคภาษาญี่ปุ่นอย่างง่ายสำหรับการสนทนาในชีวิตประจำวัน สัทอักษรภาษาจีนและการออกเสียง การฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ

Basic Japanese language vocabularies, phrases and sentences in daily conversation; Japanese phonetics and pronunciation; practicing Japanese communication in various situations.

0010502   ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร   3(3-0-6)

Malayan Language for Communication

คำศัพท์ วลี และประโยคภาษามลายูอย่างง่ายสำหรับการสนทนาในชีวิตประจำวัน สัทอักษรภาษามลายูและการออกเสียง การฝึกทักษะการสื่อสารภาษามลายูในสถานการณ์ต่าง ๆ

Basic Malayan language vocabularies, phrases and sentences in daily conversation; Malayan phonetics and pronunciation; practicing Malayan communication in various situations.

1.2.2) กลุ่มพัฒนาความเป็นมนุษย์

0020114   พลเมืองศึกษา ธรรมาภิบาลกับการป้องกันคอร์รัปชัน   2(1-2-3)

Citizenship Education, Good Governance and Corruption Prevention

ความหมายและความสำคัญของพลเมือง บทบาท สิทธิหน้าที่ หลักความดี คุณธรรมในมิติทางสังคม ศาสนา ปรัชญา พลเมืองกับความเปลี่ยนแปลงยุคโลกาภิวัตน์ แนวคิดทฤษฎี การบริหารจัดการธรรมาภิบาล ปัญหาและการป้องกันทุจริตคอร์รัปชัน การวัดและประเมินหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงาน

Definition and importance of citizenship , roles, principles, virtue, morality in social dimensions, religion, philosophy, citizenship in the globalization, meaning,

characteristics, concepts, theories, management, good governance creating public consciousness, volunteering, corruption prevention, measurement and assessment good governance of organization.

0020115 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 2(1-2-3)

Information for Learning

ความหมายและความสำคัญของสารสนเทศ ความต้องการใช้ กระบวนการพัฒนาทักษะ การรู้สารสนเทศ ความต้องการใช้สารสนเทศ การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศ การประเมินคุณค่าสารสนเทศ การวิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศ การถอดองค์ความรู้สารสนเทศ การเขียนรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม การนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบบทความวิชาการ

Definition and importance of information literacy, processes development of information literacy skill, needs of using information, selecting of sources of information, information searching, evaluation of information values, information analysis and synthesis, extracting of knowledge, writing reference and presentation in academic article.

0020116 แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ 2(1-2-3)

Creative Learning Spaces

ความหมายและความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความหมาย ความสำคัญและขอบเขตของแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ประเภทของแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ทฤษฎีสารสนเทศ การเข้าถึงบริการในแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

Definition and importance of learning space, using creative learning space for lifelong learning, meaning, scope and importance of creative learning spaces, category of creative learning spaces, collection, services and access of creative learning spaces.

0020117 สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต 2(1-2-3)

Meditation for Life Development

ความหมายของการทำสมาธิ จุดประสงค์ วิธีการ ขั้นตอน จุดเริ่มต้นของการทำสมาธิ ลักษณะของการบริกรรมและการทำสมาธิ ประโยชน์ของสมาธิ ลักษณะอาการต่อต้านสมาธิ และการนำสมาธิไปใช้ในชีวิตประจำวัน สมาธิกับการเรียนและการงาน ลักษณะ ขั้นตอน คุณสมบัติ ประโยชน์ของฌานและญาณ สิ่งที่ควรรู้เรื่องวิปัสสนา ความแตกต่างระหว่างสมณะกับวิปัสสนา แผนผังสมณะกับวิปัสสนา ชาวโลกกับวิปัสสนา

Definitions, objectives, methods, and the beginning of meditation; the nature of reciting and meditation, benefits of meditation, appearance of anti-meditation; the way to apply meditation to daily life, meditation as related to education and operation; the nature, process, property, and benefits of absorption (Jhana) and insight (Ñyana); fundamental knowledge about introspection (Vipassana); differences between tranquility (Samatha) and introspection, layout of tranquility and introspection; world community and introspection.

0020118   โลก สิ่งแวดล้อม มนุษย์และการเปลี่ยนแปลง   2(1-2-3)

Earth, Environment, Humans and Changes

โครงสร้างและองค์ประกอบของโลก การเปลี่ยนแปลงของโลก ภัยพิบัติธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน การปรับตัวของมนุษย์ต่อภัยพิบัติธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การประยุกต์ใช้ภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ

Structure and composition of earth, global change, natural disasters, natural resources and the environment, environmental management and sustainable development, human adaptation to natural disasters and environmental changes, The application of geo-informatics for environmental and disaster management.

0020119   พลังมหัศจรรย์แห่งจิต   2(1-2-3)

Miraculous Power of Mind

ปรากฏการณ์พลังทางจิต รวบรวมข้อมูลและเรียนรู้ปรากฏการณ์พลังต่าง ๆ ที่เกิดจากจิตมนุษย์ การฝึกพลังจิตต่าง ๆ ให้เป็นที่ประจักษ์ชัดตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้วยระบบดิจิทัลสารสนเทศ เครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่สนับสนุนการวัดพลังจิตและอารมณ์ของมนุษย์

Psychological phenomena in science and Buddhism, methods of training psychic powers in various ways, measuring the Aura energy in the human body, psychic benefits in daily life, scientific equipment supporting power of mind assessment.

0020120   การแก้ไขความขัดแย้งด้วยสันติวิธี   2(1-2-3)

Conflict Resolution through Peaceful Means

แนวคิดและทฤษฎีความขัดแย้ง สันติภาพ สันติวิธี การป้องกันความขัดแย้งที่รุนแรง การวิเคราะห์ความขัดแย้ง และความรุนแรงในระดับบุคคล ชุมชน และระหว่างประเทศ แนวทางสันติวิธี ในการแก้ปัญหาที่คุกคามสันติภาพ

Concept and theory of conflict, peace, violent conflict prevention, conflict and violence analysis in personal, community and international levels, model of peaceful means in solving peace-threatening problem.

0020121 สิทธิ หน้าที่ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น 2(1-2-3)

Rights,Duties,and Participatory in Local Development

ปรัชญา แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ การเมืองและการปกครองแบบมีส่วนร่วม สิทธิ หน้าที่ พัฒนาการการปกครองท้องถิ่นไทย รูปแบบการบริหารและการจัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไขและทิศทางแนวโน้มการปกครองท้องถิ่นไทย

Philosophy, concepts related rights and duties, politics and participatory governance, rights, duties, and development of local government in Thailand, model of administration and management of local government organizations, problem, obstruction and solution trends of Thai local administration.

0020122 ระบบราชการไทย 2(1-2-3)

Thai Bureaucratic Administration

การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรวมอำนาจ การกระจายอำนาจ หน้าที่ของหน่วยงานราชการ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ รายได้และรายจ่ายของรัฐบาล รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ การบริการประชาชนแบบอิเล็กทรอนิกส์ การรับฟังเสียงของประชาชน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน

Central, regional, and local administration, centralization, decentralization, duties of bureaucratic units, independent organizations, privatization, government officials, government revenues and expenditure, e-government, e-service, public hearing, and public information awareness.

0020123 สุขกับชีวิตด้วยจิตวิทยา 2(1-2-3)

Good Life Through Psychology

การพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาตนเองตามศักยภาพ การปรับตัวให้ชีวิตมีความสุขแบบ สมดุล การวางแผนชีวิต การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาภาวะผู้นำ การจัดการภาวะวิกฤตของชีวิต การพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Life quality development, self-development, adjustment for balance and happy life, life-planning, human-relationship development, leadership, life-crisis management, lifelong learning for self-development.

- 1.2.3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม**
- 0030106 เกษตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2(1-2-3)**
- Agriculture for Quality of Life Development**
- วิถีชีวิตกับการเกษตร ประโยชน์และประเภทของการเกษตร การเกษตรกับสภาพภูมิอากาศ การประยุกต์วัสดุทางการเกษตรเพื่อส่งเสริมสุขภาพ การเกษตรเพื่องานอดิเรก การเกษตรเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน การแก้ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรด้วยนวัตกรรมและการแปรรูป และการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
- Way of life and agriculture, benefits and classification of agriculture, agriculture and climate, applying of agricultural materials to promote health, agriculture for hobby, agriculture for driving the community economy, problem solving in agricultural products with innovation and processing, agriculture product value added.
- 0030107 เทคโนโลยีและการสร้างสรรค์นวัตกรรม 2(1-2-3)**
- Technology and Creative Innovation**
- ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี การเลือกและประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทสังคมและการเปลี่ยนแปลง
- Knowledge, understanding related technology, selecting and applying to improve the quality of life to creating suitable innovations for social context and changes.
- 0030108 สุขภาพดี ชีวิตดี 2(1-2-3)**
- Good Health Good Life**
- ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ ความสำคัญและมิติทางสุขภาพ การดูแลสุขภาพของแต่ละช่วงวัย หลักการใช้ยาสามัญประจำบ้าน ยาแผนปัจจุบัน ยาแผนโบราณ และผลิตภัณฑ์สุขภาพในชีวิตประจำวัน การใช้ยาในทางที่ผิด เพศศึกษา ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด บุหรี่และยาสูบ การดูแลสุขภาพจิต นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางสุขภาพ
- Basic knowledge of health, importance and dimension of health, health care of life stages, principles of common household medicine, modern medicine, traditional medicine and health products used in daily life, drug abuse, sex education, knowledge related tobacco and cigarette, mental health care, health innovation and technology.
- 1.2.4) กลุ่มสหวิทยาการและการจัดการ**
- 0040103 การประกอบการสมัยใหม่ 2(1-2-3)**

Modern Entrepreneurship

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ การแสวงหาโอกาสและการรับมือทางธุรกิจ ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง บูรณาการความรู้ด้วยศาสตร์ด้านการจัดการกับการบริหารธุรกิจ กลยุทธ์สำหรับผู้ประกอบการ และการจัดการธุรกิจขนาดเล็ก

Concept and theory creating entrepreneurial, searching for opportunities and dealing with business in a change age integrate knowledge with the science of management and business administration, strategies for entrepreneurs and small business management.

0040104 การตลาดชาญฉลาด 2(1-2-3)

Smart Marketing

แนวคิดและทฤษฎี การแข่งขันทางการตลาดในโลกปัจจุบัน พฤติกรรมผู้บริโภค การแบ่งส่วนตลาด การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ การสร้างตราสินค้า การจัดการตลาดยุคใหม่ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ การตลาดเพื่อธุรกิจชุมชน

Concept and theory of marketing competitiveness analysis, applying psychology on consumer behavior, market segmentation, targeting, product positioning, branding, modern business management, modern marketing management through online and offline, marketing for community business.

0040105 สังคมไทยในยุคดิจิทัล 2(1-2-3)

Thai Society in Digital Era

แนวคิด ความหมายและความสำคัญของสังคมยุคดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยสู่สังคมยุคดิจิทัล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อดิจิทัลและเครือข่ายสังคมออนไลน์ ความเข้าใจและทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในเชิงสร้างสรรค์ การเรียนรู้และการปรับตัวในยุคดิจิทัลผ่านกระบวนการทางสังคม ความตระหนักรู้ในคุณธรรมและจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Concept, definition information with digital media and social networks, the change of Thai society to a digital age society, understanding and skills in using creative digital technology, learning and adaptation in the digital age through social processes, awareness of morals and ethics in the use of digital technology.

0040106 ออกแบบการเล่าเรื่องในสื่อดิจิทัล 2(1-2-3)

Storytelling Design Digital in Media

การเล่าเรื่องผ่านเนื้อหาในรูปแบบการเล่าเรื่องด้วยภาพ วิดีทัศน์ เสียง บทสนทนา และผ่านเทคนิคต่าง ๆ บนแพลตฟอร์มในสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย

Storytelling through various forms of content storytelling, telling a story by video, voice, dialogue and various production techniques for platforms in digital media

0040107 เกมการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง 2(1-2-3)

Educational Games for Citizenship

ความสำคัญของเกมการศึกษาและความเป็นพลเมือง ประเภทของเกมการศึกษา แนวทางการออกแบบเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของพลเมือง การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมือง การทดลองจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

Importance educational games and citizenship, types of educational games, guidelines of educational games design to develop characteristics of citizen; using media technology, and innovation on educational games to develop citizenship, educational games activities management for citizenship in democratic regime.

	2 หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	91 หน่วยกิต
	2.1) วิชาแกน	24 หน่วยกิต
1751201	ศาสตร์พระราชา The Royal Science	3(2-2-5)
	ความหมายและความสำคัญของศาสตร์พระราชา แนวทางการพัฒนาตามศาสตร์ของพระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเน้นถึงหลักธรรมสำคัญในการทรงงาน	
	The meaning and importance of the Royal science, guideline for development to the Thai Royal science from the past to the present by emphasizing important principles in Royal work.	
1751202	เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ Sufficiency Economics on the Buddhist Concept	3(2-2-5)
	ความหมายและความสำคัญ ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมอันเป็นหลักแห่งเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมอันเป็นวิธีการแห่งเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ หลักธรรมอันเป็นแนวปฏิบัติแห่งเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ หลักการครอบครัวเข้มแข็งตามแนวพุทธ หลักการสังคมเข้มแข็งตามแนวพุทธอภิธรรมศาสตร์	
	The meaning and significance of the sufficiency economy principles on the Buddhist concept, Principles, practices and operations of sufficiency economy based on Buddhist concept, family and strong social principles in accord with Abhidhamma Science.	
1752201	กาลามสูตร Kalamasutta	3(3-0-6)
	แนวคิด หลักการของกาลามสูตร หลักการพัฒนาปัญญาของชาวเกสบุตรตนิกม เพื่อนำมาปรับประยุกต์กับการพัฒนาตนเอง	

Concepts and principles of the Kalamasutta Principles of intellectual development of the people of the Kesteputtanikom, to apply it on own development.

- 1752301 พุทธมาตุภูมิ 3(2-2-5)**
Buddhamatubhumi
 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับสังเวชนียสถานทั้ง 4 ตำบล คือ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงปฐมเทศนา และปรินิพพาน และหาแนวทางการประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน
 Theoretical concepts of the 4 places, namely, the birthplace, enlightenment, the first sermon and nibbana and to find relevance with our daily life.
- 1753301 ศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาอภิธรรม 3(3-0-6)**
English Vocabulary for Abhidhamma Studies
 ศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในอภิธรรม วิเคราะห์ความหมาย และการนำมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตร และการเผยแผ่อภิธรรม
 English vocabulary used in Abhidhamma, semantic analysis and apply it to daily life and the propagation of Abhidhamma.
- 1753302 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่อภิธรรม 3(3-0-6)**
English for Abhidhamma Propagation
 วิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่อภิธรรม อันเป็นสิ่งสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การเผยแผ่อภิธรรมในประชาคมอาเซียนและสังคมโลก
 Analysis and synthesis of English for the propagation of Abhidhamma which is an important in the propagation of Buddhism, Abhidhamma propagation in ASEAN Community and world society.
- 1753201 การปกครองคณะสงฆ์ไทย 3(3-0-6)**
Administration of the Thai Sangha
 พัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครอง และการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย
 Thai Sangha administration, system from the Sukhothai period to the present day study and analyze content various Sangha, rules, regulations, orders and important announcements of the Sangha application, and the current administration for the Thai Sangha.

1754901	<p>สัมมนาทางพุทธอภิปรัชญา</p> <p>Seminar in Buddhist Abhidhamma Science</p> <p>สัมมนาพระพุทธศาสนา คือ การประชุมแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น เพื่อหาข้อสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว และสังคม</p> <p>The Buddhist seminar is a meeting to exchange knowledge and opinions, to find a conclusion on a particular matter, it can be used as a guideline to solve problems and improve the quality of life of one's own, family and society.</p>	3(2-2-5)
	<p>2.2) วิชาเฉพาะด้าน</p> <p>2.2.1) บังคับ</p>	<p>60 หน่วยกิต</p> <p>42 หน่วยกิต</p>
1751101	<p>จิต และเจตสิก (สภาพที่รู้ และสภาพที่รู้ร่วมกับจิต)</p> <p>Citta and Cetasika</p> <p>ความหมาย ธรรมชาติการทำงานของจิต การจำแนกประเภทของจิตและเจตสิก, การทำงานร่วมกันของจิตและเจตสิก</p> <p>The meaning, nature of the mind, classification and function of mind and mental factor, association and differences of mind and mental factor.</p>	3(3-0-6)
1751102	<p>รูป และนิพพาน (สภาพที่ไม่รู้ และธรรมที่ดับกิเลส)</p> <p>Rupa and Nibbana</p> <p>ความหมาย คุณสมบัติ และการจำแนกรูปปรมาณู 28 ชนิด ความหมายและธรรมชาติของพระนิพพาน</p> <p>The meaning, properties and classification of 28 types perfections. The definitions and nature of Nibbana.</p>	3(3-0-6)
1751103	<p>ปภินณกสังคหะ และสมุจจยสังคหะ (การรวบรวมสิ่งที่กระจัดกระจายให้เข้ากัน และการรวบรวมเข้าด้วยกัน)</p> <p>Pakinnakasangaha and Samuccayasangaha</p> <p>การจำแนกจิตโดยเวทนา, เหตุ, กิจ, ทวาร, อารมณ์ และวัตถุ อุกุศลสังคหะ ซึ่งประกอบด้วย อุกุศลธรรม 9 หมวด, มิสสกสังคหะ ซึ่งประกอบด้วย เหตุ 6, ฌานังคะ 7, มัคคังคะ 12, อินทรี 22, พละ 9, อธิปัตติ 4, อาหาร 4, โภธิปักขียสังคหะ ซึ่งประกอบด้วย โภธิปักขียธรรม 37 ประการ และสัพพสังคหะ</p> <p>The mental classification of consciousness according to feeling, roots, functions, doors, sense – objects and physical bases. Compendium of 9 immoral categories, Missakasangaha which consists of Hetu 6, Jhananga 7, Magganga 12, Indriya 22, Indriya 22, Polas 9, Athipatti 4, Ahara 4, Bhothipakkhiyasangaha which consists of Bhothipakkhiyadhamma 37 practices and Sappasangaha</p>	3(3-0-6)

Bala 9, Adhipati 4, Ahara 4, Bodhipakkhiyasangaha which consists of 37 points and Sabbasangaha.

1751104   **วิถีสังคหะ** (การรวบรวมความเป็นไปของจิต) **3(3-0-6)**

Vithisangaha

ความหมาย และโครงสร้างของปัญจทวารวิถี มโนทวารวิถี กามชวมนโนทวารวิถี อปปนาชวมนโนทวารวิถี

The meaning of cognitive series, structure of five-door cognitive series, mind-door kamajavana cognitive series, mind-door appana-javana cognitive series.

1752101   **กรรม และภุมิ** (การกระทำ และภุมิชั้น) **3(3-0-6)**

Kamma and Bhumi

ภพภุมิ, ความเป็นอยู่แต่ละภุมิ, บุคคลกับภุมิ, กำเนิด 4, อายุของสัตว์ในแต่ละภุมิ, กรรมประเภทต่าง ๆ และการส่งผลของกรรม, ความตาย 4 ประเภท, มรณาสันนวิถี, และอารมณ์ของสัตว์ก่อนตาย

The worlds, life of each, person and landscape, four origins, the age of animals in each, different types of kamma and the impact of kamma, four types of death, pathways, emotions of beings before death and cognitive series and appearance of kamma related objects.

1752102   **ปัจจัยสังคหะ** (การรวบรวมธรรมที่เป็นเหตุอุปการะ) **3(3-0-6)**

Paccayasangaha

ปฏิจจสมุปบาท โดยจำแนกเป็นองค์ 12 กาล 3 อาการ 20 สังเขป 4 สันติ 3 วัฏฏะ 3 มูล 2 และต้นเหตุของอวิชชา

Law of dependent origination (Paticcasamuppada) and some aspects i.e. the twelve factors, Kala 3, Akara 20, Sangkhepa 4, Sandhi 3, vatta 3, Mula 2 and the cause of ignorance (Avijja).

1752103   **กัมมัฏฐานสังคหะ** (การรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับกรรมฐาน) **3(3-0-6)**

Kammatthanasangaha

ความแตกต่างระหว่างสมถกรรมฐาน และวิปัสสนากรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน (40 วิธี) สมาธิ 3 ระดับ วิปัสสนากรรมฐาน (สติปัฏฐาน 4) วิสุทธิ 7 ไตรลักษณ์ วิปัสสนาญาณวิโมกข์ 3 และอริยบุคคล 4

The differences between Samatha-Kammatthana (Concentration) and Vipassana - Kammatthana (Insight), various emotions of Samatha – Kammatthana (40 Methods), three levels of tranquility meditation, Vipassana - Kammatthana

(Satipatthana 4), Visuddhi 7, Tilakkhana, Vipassananana, Vimokkha 3, and the four noble persons.

1752104 **ธัมมสังคณี และธาทุกถา** (การรวบรวมธรรมะ และการอธิบายเกี่ยวกับธาทุ) 3(3-0-6)

Dhammasangani and Dhatukatha

ความหมาย โครงสร้างของคัมภีร์ เนื้อหาสาระสำคัญของคัมภีร์ธรรมสังคณี รวมถึงอรรถกถาที่เกี่ยวข้องกับคัมภีร์ และคัมภีร์ธาทุกถา มาติกา คือแม่บทแห่งธรรมที่สงเคราะห์กันได้ และที่สงเคราะห์เข้ากันไม่ได้

The meaning, scripture structure, content and essence of the Sangkani scriptures including a commentary related to the scriptures and the Thatukatha, Matikais, compatible and incompatible of scriptures.

1753101 **วิภังค์** (การจำแนก) 3(3-0-6)

Vibhanga

ความหมาย โครงสร้างของคัมภีร์ การจำแนกข้อความแห่งหลักธรรมสำคัญ เช่น ชั้นธ อายตนะ ธาตุ ปัจจัยการ เป็นต้น

The meaning, scriptural structure, classification of texts of important principles, such as Khanda, Ayatana, Thatu, Panchayakan etc.

1753102 **บุคคลบัญญัติ และกถาวัตถุ** (การบัญญัติว่าด้วยเรื่องบุคคล และเรื่องเกี่ยวกับการแสดงทัศนะต่าง ๆ) 3(3-0-6)

Puggalapannatti and Kathavatthu

ความหมาย โครงการของคัมภีร์ เนื้อหาสาระสำคัญของคัมภีร์ การบัญญัติความหมายบุคคลประเภทต่าง ๆ ตามคุณธรรม และคัมภีร์กถาวัตถุ แกลงและวินิจฉัยทัศนะที่ขัดแย้งกันของนิกายต่าง ๆ ในสมัยของการทำสังคายนาครั้งที่ 3

The meaning, scriptural structure, the essence of the scriptures, the definition of different types of persons according to morality and scriptures; Announcing and ruling out conflicting views of the different sectarian societies at the time of the Third Sangkhayana.

1753103 **ยมก** (ธรรมอันเป็นคู่) 3(3-0-6)

Yamaka

ความหมาย โครงสร้างของคัมภีร์ เนื้อหาสาระสำคัญของคัมภีร์ อธิบายถึงธรรมะที่จัดเป็นคู่กัน แบ่งออกเป็น 10 หมวด เช่น มุลยมก ชั้นธยมก เป็นต้น

- The meaning, scriptural structure, the essence of the scriptures describe the dhamma that is arranged in pairs, divided into 10 categories, such as Mulayamaka, Khanthayamaka etc.
- 1753104**   **ปฏิฐาน (คัมภีร์ใหญ่ว่าด้วยปัจจัย 24)**   **3(3-0-6)**
Patthana
 ความหมาย โครงสร้างของคัมภีร์ เนื้อหาสาระสำคัญของคัมภีร์ อธิบายปัจจัย 24 และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมทั้งหลาย
 The meaning scriptural structure, the 24 factors and their relationship to the dhamma.
- 1754201**   **วิสุทธิมรรค (ทางแห่งความบริสุทธิ์)**   **3(3-0-6)**
Visuddhimagga
 หลักธรรม แนวความคิด ลักษณะพิเศษและจุดเด่นในอรรถาธิบาย และการตีความธรรมในคัมภีร์วิสุทธิมรรค
 Dhamma principles, the method of thinking process, special characteristics, and the prominent points in the explanation and interpretation in Visuddhimagga.
- 1754301**   **อภิธรรมในชีวิตประจำวัน**   **3(3-0-6)**
Abhidhamma in Daily Life
 ประโยชน์ที่สำคัญในหลักอภิธรรมเพื่อนำมาอธิบายเหตุการณ์ในสังคม และการนำหลักอภิธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข
 Importance of Abhidhamma explaining social events, application of Abhidhamma for blissful life.
- 2.2.2) เลือกเรียน ไม่น้อยกว่า**   **18 หน่วยกิต**
 ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาต่างๆ ดังต่อไปนี้จำนวนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต
- 1751203**   **มิลินทปัญหา**   **3(3-0-6)**
Questions of King Milinda
 ประวัติและหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา วิธีการสนทนาโต้ตอบระหว่างพระเจ้ามิลินท์และพระนาคเสนในคัมภีร์มิลินทปัญหา สามารถนำหลักไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
 History and principles of Buddhism, the conversation between King Milinda and Nagasena Thera in Milindapanha scripture (Questions of King Milinda) to be able to apply those principles in the propagation of the Buddhism.
- 1751301**   **พุทธจริยศาสตร์**   **3(2-2-5)**
Buddhist Ethics

ความหมายของศีลธรรม จริยศาสตร์ และเกณฑ์พิจารณาการตัดสินความดีความชั่วและ
อุดมคติของชีวิตในทัศนะทางพระพุทธศาสนา

The meaning of morality, ethics and considering wholesome and
unwholesome and ideal of life in the Buddhism.

1751302 **พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา** 3(2-2-5)

Ceremonies in Buddhism

ความหมาย ความสำคัญของพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา พิธีกรรมในการบำเพ็ญทาน
พิธีกรรมในการบำเพ็ญศีล พิธีกรรมในการบำเพ็ญภาวนา พิธีกรรมการทอดกฐิน พิธีกรรมการบรรพชา
อุปสมบท พิธีกรรมการผูกพัทธสีมาฝังลูกนิมิต พิธีกรรมการบำเพ็ญกุศลอื่น ๆ ที่ควรทราบ

The meaning and Importance of rituals in Buddhism rituals of worshiping,
rituals of performing the precepts, rituals of meditation, Kathina ceremony, ordination
ritual rituals of boundlessness, boundless vision, and other merit-making rituals.

1751303 **การบริหารจิตและเจริญปัญญา**

Mind and Wisdom Development

ความเป็นมาและความสำคัญในการบริหารจิตและเจริญปัญญา ความรู้เกี่ยวกับจิตและ
ปัญญา หลักการเบื้องต้นในการทำสมาธิ ระดับของสมาธิ สมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ฌานและ
สมาบัติ การฝึกปฏิบัติ และประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา

Background and importance in mental management and intellectual
development, knowledge of mental and intellectual, basic principles of meditation, level
of concentration meditation and vipassana meditation, jhana and samapatti, practice and
the benefits of mental management and intellectual development.

1752202 **มงคลสูตร** 3(3-0-6)

Mangalasutta

วิเคราะห์แนวความคิด เนื้อหาสาระ หลักธรรม คำสอน ในมั่งคั่งถกที่ป็นีตตลอดจน
สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคมได้อย่างเหมาะสม

An analytical the method of thought, the essence, principle in
Mangaladipani to be able to apply in daily life and society properly.

1753202 **ศาสนาเปรียบเทียบ** 3(3-0-6)

Comparative Religions

การเปรียบเทียบประวัติ หลักคำสอน พิธีกรรม และปรัชญาชีวิตของศาสนาต่าง ๆ และ
ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา อิทธิพลของศาสนาเทวนิยมและอเทวนิยมที่มีต่อชีวิตและสังคม

Comparison of the history, doctrines, rituals, philosophies and inter-relationship of different religions. Influence of religions, Theism and Atheism on life and society.

1753303 พุทธวิธีการสอน 3(3-0-6)

Buddhist Teaching Approaches

พุทธวิธีการสอน คุณลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรของผู้สอน วิธีการสอนของพระพุทธองค์ การประยุกต์ใช้พุทธวิธีการสอนในยุคปัจจุบัน การพัฒนาและการเขียนแผนการจัดการสอนตามหลักพุทธวิธี

The Buddha's teaching techniques, skillful attributes and the applications of his teaching techniques in modern time, Development and writing of the Buddhist teaching methods.

1753304 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3(3-0-6)

Thai Buddhist Literature

ประวัติความเป็นมาของวรรณกรรมที่โดดเด่นของวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่จารึกในประเทศไทย วิเคราะห์ เปรียบเทียบกับโลกปัจจุบัน เพื่อสร้างสรรค์สังคม

The outstanding works of literatures in Buddhism including Thailand analyzing and comparing with the other works for the betterment of society.

1753305 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Buddhist Affairs Administration

กิจการในพระพุทธศาสนาทั้งในองค์กรและหน่วยงานภายนอก ระเบียบการปฏิบัติการ และการบริหารเชิงบูรณาการ

Works in Buddhism in both organizations and outside agencies operating regulations and integrated management.

1753306 การออกแบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเผยแผ่อภิธรรม 3(3-0-6)

Digital Technology Design for Abhidhamma Propagation

วิธีการเผยแผ่คำสอนที่เกี่ยวข้องกับอภิธรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเผยแผ่คำสอนเกี่ยวกับอภิธรรมและหลักคำสอนที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาให้เกิดการรับรู้และการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

Methods to propagation the doctrine of Abhidhamma, Using digital technology for propagation teachings about Abhidhamma and important Buddhism doctrines to realize intensive learning.

1753307 พุทธพฤกษศาสตร์ 3(3-0-6)

Plants in Buddhism Science

พรรณไม้ในทางพระพุทธศาสนา ที่เกี่ยวข้องกับ การประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน พรรณไม้ที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ รวมถึงการอนุรักษ์พรรณไม้ทางพระพุทธศาสนา

Plants in Buddhism associated with Nativity, Enlightenment, and Nibbana. plants pertaining to each Buddha including the conservation of plants in Buddhism.

1753308 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

History of Buddhism

โลกทัศน์ศาสนา ก่อนพุทธกาล พุทธประวัติและพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ การสังคายนาและการร้อยกรองพระธรรมวินัย นิภายในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาในประเทศไทย และต่างประเทศ ประวัติและบทบาทของพระสาวก พระสาวิกา และนักคิดทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ อิทธิพลของพุทธศิลป์ที่มีต่อศิลปะไทย สถานการณ์พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

World views on religions before the Buddha's time, the history of Buddha and analytical history of the Buddha, council for the revision of the Buddhist scripture, and the composition of Dhamma and Vinaya, sects in the Buddhism, the Buddhism in Thailand and foreign countries, the history and roles of important Bhikkhus, Bhikkhunis and scholars to the Buddhism, the influence of the Buddhist art towards Thai art, situations of the Buddhism at present.

1753309 โภชนศาสตร์ตามแนวพุทธ 3(3-0-6)

Consumption in Buddhism Science

หลักเสขียวัตร หลักโภชนปฏิบัติสังยุต หลักความพอประมาณในการบริโภค และหมวดธรรมว่าด้วยมารยาทในการบริโภคอาหารอื่น ๆ

Practice that should be studied, good manners in terms of eating, principles of consumption estimation, and section on other etiquette of consumption.

1753310 จิตวิทยาและพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Psychology and Buddhism

ความสัมพันธ์ระหว่างจิตวิทยาและพระพุทธศาสนาในด้านจุดมุ่งหมายและแนวคิด
แห่งความเป็นศาสตร์ ความเป็นมาและแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับพุทธจิตวิทยา ลักษณะของจิตทาง
พระพุทธศาสนา องค์ประกอบของจิต ประเภทของจิต อารมณ์และการรับรู้ ไตรลักษณ์ ภาวะจิตที่เป็น
ปัญหาและการคลี่คลายปัญหา

Relationship between psychology and Buddhism in terms of purpose
and concept of science, background and concepts of Buddhist psychology,
characteristics of the Buddhist mind mental components, types of mental, emotion
and perception, three characteristics, psychological problems, and problem solving.

1753311 เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)

Economics Socio-cultural and Environment

สภาพเศรษฐกิจและปัญหาในสังคมไทย และในสังคมโลก ความเป็นไปและความ
เปลี่ยนแปลงของสังคมไทย และประชาคมอาเซียน การตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม และเป้าหมายกัน
พัฒนาอย่างยั่งยืน

Economic conditions and problems in Thai society and in the world
society, the possibilities and changes of Thai and ASEAN community, Environmental
awareness and sustainable development goals.

2.3.) กลุ่มวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต

1754801 เตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพพุทธอภิธรรมศาสตร์ 2 (90)

**Preparation for Internship in Buddhist Abhidhamma
Science**

การสำรวจการทำงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น การอบรม
ศีลธรรมสำหรับเยาวชน การปฏิบัติงานของสำนักงานพระพุทธศาสนา ฝึกปฏิบัติทั้งในและนอกสถานที่

A survey of the work of organizations related to Buddhism, such as youth
moral training, Practice of Buddhism in and out of Buddhist operational office.

1754802 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพพุทธอภิธรรมศาสตร์ 5 (450)

Internship in Buddhist Abhidhamma Science

ฝึกปฏิบัติการในหน่วยงานองค์กรพระพุทธศาสนา และองค์กรทั่วไป เพื่อประยุกต์
ใช้หลักอภิปธรรมและหลักธรรมพระพุทธศาสนาระดับสูงในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

Practice of Buddhism in organizations and general organizations to apply the principles of Abhidhamma and high of Buddhist principles in improving the quality of life.

3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า

6 หน่วยกิต

เลือกจากรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครโดยไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของสาขาวิชานี้ ซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ